

List of Signatures

Page 1/1

Sak 17 Vedlegg Aktsomhetsredegjørelse HDS EOY2023.pdf

Name	Method	Signed at
Muri, Susann Helen Tarberg	BANKID	2024-04-05 15:19 GMT+02
Eidsheim, Torill	BANKID_MOBILE	2024-04-10 08:15 GMT+02
Heimdal, Siw Øfstegaard	BANKID	2024-04-05 10:03 GMT+02
Elvøy, Jan	BANKID	2024-04-04 13:04 GMT+02
Vindfeld, Søren	BANKID	2024-04-04 12:42 GMT+02
THEIS, JØRN HENNING	BANKID	2024-04-04 11:13 GMT+02
Hillestad, Tore	BANKID_MOBILE	2024-04-08 09:52 GMT+02
Fyllingen, Kjerstin	BANKID	2024-04-08 09:31 GMT+02
Linchausen, Dagrun Waag	BANKID	2024-04-07 12:05 GMT+02
Gåskjenn, Vigdis Anita	BANKID	2024-04-06 17:01 GMT+02

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

External reference: 7514225B8C2247B2BD45C04393979D80

Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger ved Haraldsplass Diakonale Sykehus AS (HDS) kalenderåret 2023

Haraldsplass Diakonale Sykehus AS er et privat ideelt sykehus som frem til 01.01.2024 er eid av Haraldsplass Diakonale Stiftelse. Ved årsskiftet fusjonerer stiftelsen med Stiftelsen Diakonova og bytter navn til Stiftelsen Diakonova Haraldsplass. Stiftelsen er en frittstående diakonal organisasjon (non-profit) som driver omsorgsarbeid basert på et kristent livssyn gjennom sine virksomheter.

Haraldsplass Diakonale Sykehus AS er lokalsykehus for bydelene Åsane, Arna og Bergenhus, samt Samnanger, Gulen og kommunene i Nordhordland. Sykehuset tilbyr spesialisthelsetjenester innen indremedisin, kirurgi, ortopedi og radiologi med tilhørende poliklinisk aktivitet. Vi har spesialkompetanse innen geriatri, og tar imot henvisninger til planlagt behandling innenfor utvalgte medisinske, kirurgiske og ortopediske områder. Vi har øyeblikkelig hjelp funksjon innen indremedisin og kirurgi. Sykehuset er en viktig del av det offentlige helsetilbudet gjennom driftsavtale med Helse Vest RHF, og har et godt samarbeid med Helse Bergen innenfor våre virksomhetsområder.

Sykehusets etiske retningslinjer skal være med å skape bevissthet om vårt verdigrunnlag, og den enkelte medarbeider skal utføre sitt arbeid i tråd med dette. De ansatte skal forholde seg til de til enhver tid gjeldende lover, regler og retningslinjer som regulerer sykehusets virksomhet og deres rolle som ansatte i et helseforetak. Inn under dette hører grunnleggende respekt for menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold for egne ansatte og i hele sykehusets verdikjede, og at vi skal bidra til å fremme etisk handel.

Aktsomhetsvurderinger

HDS arbeider med aktsomhetsvurderinger knyttet til menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold og etisk handel i tråd med kravene i «Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold» (åpenhetsloven), jfr.§5 om plikt til å redegjøre for aktsomhetsvurderinger.

HDS utfører aktsomhetsvurderinger etter definisjonen i «OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv». Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis.

FIGUR 1. AKTSOMHETSVALDERINGSPROSESSEN OG STØTTETILTAK

OECDs VEILEDER FOR AKTSOMHETSVALDERINGER FOR ANSVARLIG NÆRINGS LIV

Arbeidet med risikokartlegging- og samfunnsansvar inngår som en del av den helhetlige virksomhetsstyringen ved HDS (se redegjørelse av juni 2023 for nærmere beskrivelse av denne, kalt «ledelsens gjennomgang» - LGG <https://www.haraldsplass.no/4ab7d8/contentassets/0052d6299f4b479da19d43cfe02355b0/aktsomhetsredegjorels>)

[e-2023-hds.pdf](#)). Formålet med kvalitetstyringssystemet på HDS er å bidra til faglig forsvarlige helse- og omsorgstjenester, kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet, og at krav i helse- og omsorgslovgivningen etterlevs. Kravet til styringssystem er hjemlet i flere lover og nærmere regulert i ny forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse og omsorgstjenesten. Alle rutiner og retningslinjer skal være kjent for og anvendes av de ansatte i sin arbeidshverdag. Kvalitetssystemet beskriver også rutiner for hvordan håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og uanstendige arbeidsforhold. Her er også beskrevet varslingskanal for forhold som avdekkes, eller hvor man vurderer det er fare for at slikt inntreffer. Denne finnes også åpent og eksternt for alle på www.haraldsplass.no ([Samfunnsansvar - Haraldsplass diakonale sykehus](#)).

I forbindelse med innføringen av Åpenhetsloven i 2022, og som beskrevet i vår første offentlige aktsomhetsredegjørelse i juni 2023

(<https://www.haraldsplass.no/4ab7d8/contentassets/0052d6299f4b479da19d43cfe02355b0/aktsomhetsredegjorelse-2023-hds.pdf>), så har HDS revidert sine retningslinjer, prosedyrer og interne rutiner for å håndtere faktiske og mulige negative konsekvenser for de hensyn Åpenhetsloven skal ivareta. Dette gjelder særlig i forhold til innkjøp av varer og tjenester, men er inkorporert alle steder der det er naturlig at forholdet omtales også utenom dette i vårt kvalitetssystem.

Aktsomhetsvurderingene av leverandører i verdikjeden er ment å avdekke risiko for negativ påvirkning på den enkeltes fysiske eller psykiske helse, integritet, økonomiske situasjon eller utviklingsmuligheter. En stor andel av sykehusets forbruk av varer forekommer gjennom vareinnkjøp gjort gjennom avtaler inngått av Sykehusinnkjøp. Sykehusinnkjøp HF har vedtatt retningslinjer for samfunnsansvar og gjennomfører aktsomhetsvurderinger for hele leverandørkjeden for de varekategoriene som de vurderer har høyest risiko. For nærmere utledning, se Samfunnsansvar - Sykehusinnkjøp (<https://www.sykehusinnkjop.no/om-oss/samfunnsansvar/#aktsomhetsvurderinger>). Haraldsplass diakonale sykehus baserer seg på Sykehusinnkjøps vurderinger og kartlegging av forhold for de varer og tjenester som kjøpes gjennom avtalen gjort med dem. Tilsvarende kjøper sykehuset alle sine IKT-tjenester av Helse Vest IKT som er underlagt Helse Vest RHF. Tilsvarende som for Sykehusinnkjøp baserer HDS seg her på aktsomhetsvurderingene som gjøres av foretaket. Unntaket på IKT-innkjøp er mindre programvare som Noklus (Norsk kvalitetsforbedring av laboratorieundersøkelser) anvender. Her vurderes omfanget med leverandøren som liten, så dette er i denne omgang nedprioritert å forfølge.

Haraldsplass diakonale sykehus har selv etablert overordnet kategoristruktur for de varer som kjøpes utenom Sykehusinnkjøp. Dette for å gjøre det lettere å jobbe strukturert med analyse av leverandørene. Det er tatt ut kostnadsrapporter (spend) fra regnskapssystemet vårt (Visma), for å analysere og prioritere leverandører som sykehuset har egne avtaler med, og i samarbeid med andre for eksempel Haraldsplass Diakonale Stiftelse. Lokale (egne) avtaleleverandører som vi har høyest omsetning med, har fått tilsendt spørreskjema om deres kartlegging av brudd på menneskerettigheter og uanstendige arbeidsforhold i deres egen leverandørkjede, og hvorvidt de selv utfører aktsomhetsvurderinger, samt funn herfra.

Det er variabelt hva vi har fått i retur fra disse, og de fleste henviser til egne samfunnsansvars-rapporter uten å svare direkte på spørsmålene i skjemaet. Dette er gjerne større, nasjonale og internasjonale selskap. Arbeidet med å avdekke hvor det er høyest risiko i deres leverandørkjede utfra disse svarene er tid- og ressurskrevende. Vi fokuserer foreløpig på å kartlegge antatt produksjonsland eller region i de aktuelle kategoriene, da det er allment kjent at deler av verden er dårligere stilt med hensyn til menneskerettigheter og arbeidsforhold enn andre. Leverandører med varer eller bestanddeler av varer fra disse områdene vil prioriteres høyest fremover.

Sykehuset har gått sammen med Haraldsplass Diakonale Stiftelse om anskaffelse på ny anerkjent GRC-programvare som vi tar i bruk våren 2024. Systemet vil bli brukt til systematisk å innhente informasjon fra leverandører for enklere å kunne gjøre oppdaterte aktsomhetsvurderinger, og har blant annet også egnet funksjonalitet for oppfølging av spesifikke risikoområder. Systemet vil gi oss et grunnlag for å ta ut særskilte rapporter, og dermed gi oss anledning til å prioritere innsatsen mer treffende og riktig i tiden som kommer.

I 2023 har sykehuset ellers deltatt på Webinar for å få en bedre kunnskap om ny lov og tolkning for å kunne ivareta vårt grunnleggende ansvar på tvers av sykehuset. Flere av sykehusets ansatte har også deltatt i undervisning i regi av Future Proof ([FUTURE-PROOF \(fproof.no\)](http://FUTURE-PROOF(fproof.no))) som drives av Raftostiftelsen for menneskerettigheter og Bergen Næringsråd, som begge er eiere av prosjektet. HDS ser at implementering av arbeidet med Åpenhetsloven er krevende å ivareta med de tilgjengelige ressurser vi disponerer.

HDS er ikke eier av sykehusets bygningsmasse, men har en egen driftsavdeling som foretar innkjøp i denne forbindelse. I egenskap av leietaker og den som drifter bruken av sykehusets bygningsmasse, skal HDS foreta aktsomhetsvurderinger som beskrevet over. Eier av bygget er Stiftelsen Diakonova Haraldsplass, som også er eier av sykehuset. Stiftelsen vil stå ansvarlig for anstendige arbeidsforhold og at det ikke er brudd på menneskerettigheter når det dreier seg om forhold knyttet til rollen som eier av byggene. HDS legger til grunn Stiftelsen sin aktsomhetsvurdering i denne sammenheng ([Aktsomhetsredegjørelse - Stiftelsen Diakonova Haraldsplass](#))

Et av risikoområdene vi ser er at sykehusets retningslinjer for innkjøp av varer og tjenester ikke er godt nok kjent i hele sykehuset, og dermed ikke etterleves i alle desentrale innkjøp når det kommer til vurdering av hvorvidt det er risiko for at det kan forekomme brudd på menneskerettigheter eller uanstendige arbeidsforhold i leverandørkjeden. Tiltak for å bøte på dette er å gjøre både retningslinjene bedre kjent, og konsekvensene av å ikke gjøre de innledende vurderinger man skal gjøre i forkant. Her vil utarbeides en kommunikasjonsplan, og sikre at sykehusets «code of conduct» fylles ut av alle potensielle, nye leverandører i forkant av avtaleinngåelse. HDS skal med andre ord heve kompetansen hos nøkkelpersoner i relevante funksjoner for å sikre sykehusets samlede evne til å best mulig kartlegge og vurdere leverandørkjeder ved prekvalifisering, avtaleinngåelse og evaluering av leverandører etter lovens intensjon. Disse skal ha en felles forståelse for hvordan sykehuset jobber med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Innkjøpsenheten skal kartlegge og evaluere alle nye leverandørkjeder ved avtaleinngåelse etter lovens intensjon.

Sykehuset har etablert rutine på hvem som skal svare på innsynsbegjæringer for å håndtere informasjonskrav rettet etter loven. Innsynsbegjæringer rettes til e-postadressen: apenhetsloven@haraldsplass.no (tilgjengelig på [Samfunnsansvar - Haraldsplass diakonale sykehus](#))

Sykehuset ønsker at terskelen for å varsle om kritikkverdige forhold skal være så lav som mulig. Det er derfor etablert en varslingskanal som er tilgjengelig både for sykehuset egne ansatte og for eksterne interessenter. Kanalen for varsling er apenhetsloven@haraldsplass.no (tilgjengelig på [Samfunnsansvar - Haraldsplass diakonale sykehus](#))

Bergen, 14 mars 2024

Jørn-Henning Theis
Styreleder

Vigdis Anita Gåskjenn
Styrets nestleder

Dagrun Waag Linchusen
Styremedlem

Torill Eidsheim
Styremedlem

Tore Hillestad
Styremedlem

Søren Vindfeld
Styremedlem

Siw Øfstegaard Heimdal
Styremedlem

Susann Muri
Styremedlem

Jan Elvøy
Observatør

Kjerstin Fyllingen
Adm. direktør

